

Varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistäminen, Oikeus Oppia-hanke

Väliraportti 09/ 2022 – 01 / 2023 (korvaa aikaisemman 24.1.2022 laaditun väliraportin)

Akaan kaupunki

Hankesuunnitelma laadittu 10 / 2022

Anneli Säteri , varhaiskasvatusjohtaja (hankekoordinaattori 1.12.2022 lukien)

Outi Kattelus, Vertikal Oy

TuTu – tiimi

Versiohistoria

Pvm	Versio	Kuvaus	Tekijä
27.01.2023	4	Väliraportti 1 / 2	Anneli Säteri

Sisällys

1	Hankkeen taustat	4
2	Hankkeen tarkoitus ja tavoitteet	4
2.1	Hankkeen tarkoitus	4
2.2	Hankkeen tavoitetilä	6
3	Hanketyöryhmä ja -käytännöt	7
4	Toteuttaminen	11
4.1	Inklusiivinen tuki ja laadukas pedagogiikka lapsiryhmissä	11
4.2	Tuen kaupunkitasoinen koordinaatio ja tuen prosessit ovat suunniteltuja ja kuvattuja	18
4.3	Henkilöstön kouluttaminen ja palkkaaminen kolmitasoisen, laadukkaan ja yhdenvertaisen tuen järjestämiseksi	19
4.4	Yhdyspintatyöskentelyn kehittäminen hyvinvointialueen toimijoiden kanssa	25
4.5	Laadunarviointi	25
5	Hankkeen arviointi	28
	Liitteet	34
	Liite 1. Yleisen tuen tarkistuslista	34
	Liite 2. Tuen polku Akaan varhaiskasvatuksessa	36
	Liite 3. Pedagoginen kartoitus	37
	Liite 4. Vuosikello	40

1 Hankkeen taustat

Varhaiskasvatuslaki on muuttunut lapsen tuen osalta 1.8.2022. Akaan kaupunki on saanut Opetus- ja Kulttuuriministeriön erityisavustusta 341 200 euroa varhaiskasvatuslain mukaisen tuen uudistamisen edistämiseksi vuosille 2022 - 2023. Hankkeen tarkoituksena on kehittää varhaiskasvatuslain mukaisia muutoksia lapsen tukeen liittyen. Tämä koskee tuen eri tasoja ja muotoja sekä näihin liittyviä yhteisiä rakenteita, toimintamalleja, käytänteitä, koordinaatiota ja toteutusta. Hanke alkoi elokuussa 2022 ja päättyy joulukuussa 2023.

Akaan kaupungin varhaiskasvatuksen piirissä on noin 550 lasta ja työntekijöitä n. 105. Hankkeeseen osallistuu Akaan kaupungin varhaiskasvatuksen lisäksi myös Norlandia Päiväkodit Oy:n päiväkoti Onni, joka on kaupungin ostopalvelupäiväkoti. Yhteistyötä tehdään myös esi- ja perusopetuspalveluiden sekä muiden kaupungin sidosryhmien kanssa.

2 Hankkeen tarkoitus ja tavoitteet

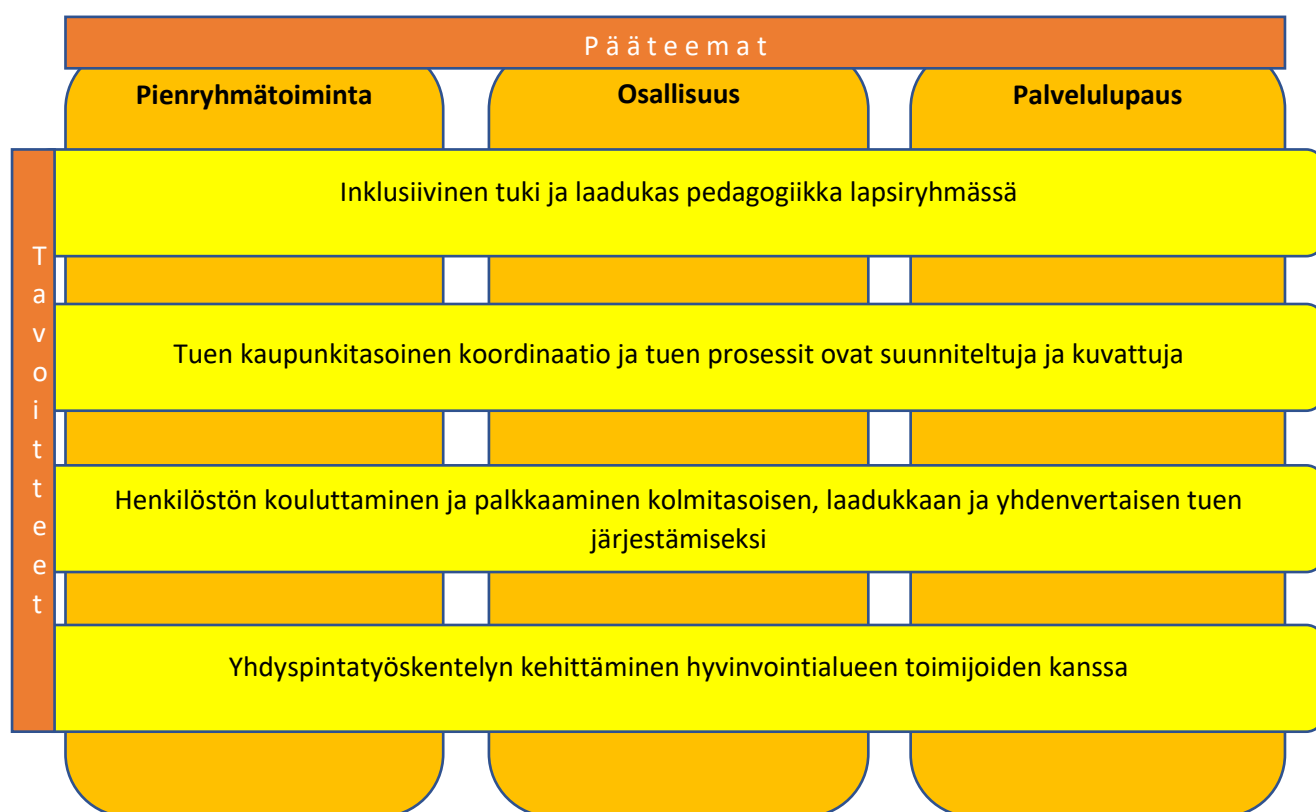
2.1 Hankkeen tarkoitus

Akaan kaupungin suunnitelma tuen uudistamisen edistämiseksi:

- 1) Luodaan varhaiskasvatuslain mukaiset joustavat ja inklusiiviset toimintamallit, joilla vastataan varhain ja oikea-aikaisesti lasten tuen tarpeisiin
- 2) Kehitetään kaupunkitasoista koordinaatiota tuen järjestämiseksi laadukkaasti, yhdenvertaisesti ja tasalaatuisesti kaikissa yksiköissä
- 3) Suunnitellaan ja kuvataan varhaiskasvatuksen tuen hallinnolliset päätösprosessit
- 4) Koulutetaan henkilöstöä lain edellyttämästä tuen järjestämisestä ja Akaaseen luotavista toimintamalleista yhdenvertaisen tuen järjestämisen varmistamiseksi

- 5) Panostetaan koulutettua ja osaavaa henkilöstöä rekrytoimalla kolmitasoisen tuen oikea-aikaiseen ja lainmukaiseen järjestämiseen sekä lasten kasvun- ja opinpolun vahvistamiseen inklusiivisesti
- 6) Kehitetään yhdyspintatyöskentelyn toimintamalleja hyvinvointialueen toimijoiden kanssa

Akaan kaupunki on määritellyt hankkeeseen kolme pääteemaa, jotka ovat 1) pienryhmätoiminta, 2) osallisuus ja 3) palvelulupaus. Pääteemoista on tehty alla oleva kuvio, joka havainnollistaa hankekokonaisuutta visuaalisesti. Kuviossa edellä esitellyt hankesuunnitelman kuusi kohtaa on tiivistetty neljäksi tavoitteeksi.

KUVIO 1. Tavoitteiden ja pääteemojen kokonaisuus

Kuvio 1 tuo ilmi sen, miten moninainen kokonaisuus lapsen tuen uudistamisen on. Hankkeen aikana onkin tarpeen pohtia myös sitä, mitä hankkeen päätyttyä tapahtuu. Miten varmistetaan se, että hankkeen tuottama osaaminen ja uudistettut toimintatavat juurtuvat

pysyväksi osaksi toimintakulttuuria? Entä miten jatkossa lapsen tuen toteutumiseen liittyviä toimintatapoja arvioidaan ja edelleen kehitetään?

Akaan kaupungissa pienryhmätoiminnalla tarkoitetaan sitä, että lähtökohtaisesti kaikki toiminta toteutetaan varsinaista ryhmäkokoja pienemmissä ryhmissä koko päivän ajan. Osallisuudella tarkoitetaan sitä, että lasten, huoltajien ja henkilöstön näkökulmia, aloitteita ja mielipiteitä arvostetaan. Osallisuuden toteutuminen vaatii osallisuutta edistävien toimenpiteiden ja rakenteiden tietoista kehittämistä. Palvelulupaus pitää sisällään seuraavat asiat: 1) olen ystävällinen – hymy voi pelastaa päivän, 2) tuen ja perehdytän – kaikki työ on yhteistä, 3) yhdessä tehden työ sujuu – pyydän ja annan apua, 4) kuuntelen ja kunnioitan työtoveriani – loistan ja annan toisten loistaa, 5) kehitän itseäni ja työtäni – uskallan kokeilla uutta ja 6) otan vastuun tehtävistäni ja työpaikkani ilmapiiristä – ymmärrän ja puutun, en suutu!

2.2 Hankkeen tavoitetila

Hankkeen tuloksena työntekijät saavat enemmän tukea ja välineitä tuen toteuttamiseen. Tästä johtuen arkipedagogiikan laatu on parantunut ja henkilöstön työhyvinvointi lisääntynyt. Paremmiin mahdollistuneen pienryhmätoiminnan myötä lasten yksilöllinen kohtaaminen sekä tuen tarjoaminen tehostuvat, mikä osaltaan kasvattaa henkilöstön riittävyyden tunnetta. Myös varhaiskasvatushenkilöstön osaaminen ja pystyvyyden tunne kasvavat, jotka tukevat henkilöstön pysyvyyttä varhaiskasvatuksen kentällä haastavassa valtakunnallisessa, mutta myös kaupungin omassa henkilöstöresurssitilanteessa.

Myös lasten hyvinvoinnissa on tapahtunut merkittävä muutos, sillä he saavat tarvitsemansa tuen yleisen, tehostetun ja erityisen tuen periaatteiden mukaisesti. Tuki on myös tarjottu riittävän varhain ja oikeanaikaisesti. Perhetaustoista johtuva eriarvoistuminen vähenee ja tämä vaikuttaa myös syrjäytymisen ehkäisemiseen. Lastensuojelun ja perhetyön asiakasmäärät vähenevät. Riittävällä, oikea-aikaisella ja yksilöidyllä tuella tehostetun ja

erityisen tuen määrät kääntyvät laskuun. Kolmetasoista tukea ja pienryhmätoimintaa toteutettaessa huomioidaan myös inklusion periaatteet.

Kaupunkitasoisten tuen koordinaatiokäytänteiden ja hallinnollisten prosessien kuvaus on selkeää ja tukee toimintakäytänteitä erilaisissa lapsen tuen tarpeen tilanteissa. Myös henkilöstön vastuut ja roolit tuen eri tasoilla ovat selkeitä ja tuen eri muotoja käytetään tarkoituksenmukaisesti.

3 Hanketyöryhmä ja -käytännöt

Hanketyöryhmän kokoonpano on nähtävillä alla olevasta taulukosta. Ryhmää kutsutaan jatkossa TuTu-tiimiksi, kaupungin oman käytännön mukaisesti. Hankekoordinaattorina toimii Anneli Säteri joulukuuhun 2023 asti, eli koko hankkeen ajan. Hänen lisäksi hanketta on organisoimassa TuTu-tiimi, johon kuuluvat hankekoordinaattorin lisäksi myös varhaiskasvatuksen aluevastaavat , kaksi TuTu - , jotka toimivat varhaiskasvatuksen erityisopettajien työpareina ja samanaikaisopettajina , kaksi va. erityisopettajaa, yksi varhaiskasvatuksen opettaja ja kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa.

Rooli/Vastuu	Nimi	Ammattiryhmä	Lisäarvo
Hankkeen omistaja ja hankekoordinaattori	Anneli Säteri	Hankekoordinaattori	Päätösvalta, hankkeen koordinointi
Jäsen	Sanna Nurminen	Va. varhaiskasvatuksen aluevastaava	
Jäsen	Miia Räsänen	TuTu-hanke , veon työpari	
Jäsen	Riina Mannismäki	TuTu-hanke, veon työpari	
Jäsen	Satu Kylmälä	Va. erityisopettaja	
Jäsen	Elina Kähäri	Va. erityisopettaja	
Jäsen	Mervi Rajamäki	Va.varhaiskasvatuksen opettaja	
Jäsen	Veera Lumijärvi	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	

Jäsen	Mikael Spelman	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	
Jäsen	Minna Sievola	Va. varhaiskasvatuksen aluevastaava	
Jäsen	Ritva Viskari	Va. varhaiskasvatuspäällikkö 1.1.2023. Sovittaessa.	

Taulukko 1. Hanketyöryhmän jäsenet

Alla olevasta taulukosta voidaan nähdä hankkeen ohjausryhmän jäsenet.

Rooli/Vastuu	Nimi	Ammattiryhmä
Puheenjohtaja ja sihteeri	Anneli Säteri	Hankekoordinaattori
Jäsen	Tero Kuusisto	Sivistysjohtaja
Jäsen	Satu Kylmälä	Va. erityisopettaja
Jäsen	Sanna Nurminen	Va. varhaiskasvatuksen aluevastaava
Jäsen	Ritva Viskari	Va. varhaiskasvatuspäällikkö (sovittaessa erillisesti)
Jäsen	Miia Räsänen	TuTu - hanke , veon työpari
Jäsen	Riina Mannismäki	TuTu – hanke, veon työpari
Jäsen	Minna Sievola	Va. varhaiskasvatuksen aluevastaava
Jäsen	Mikael Spelman	Hankkeen lastenhoitaja

Taulukko 2. Ohjausryhmän jäsenet

Akaa on ostanut lisäksi koulutuspalveluita Vertikal Oy:ltä. Vertikalin palveluiden osalta hanketta koordinoi ja yhteyshenkilönä toimii varhaiskasvatuksen asiantuntija Outi Kattelus (KM). Lisäksi hankkeessa hyödynnetään Vertikalin asiantuntijaverkostoa.

Hankehallinnan vastuualueet

Taulukkoon 3 on merkitty hankkeen vastuuhenkilöt tavoitteiden mukaan jaoteltuna.

Vastuuhenkilön tehtävänä on kokonaisuuden hallinta ja tarvittaessa asioiden delegointi työryhmän jäsenille tai muulle henkilöstölle. Erityisen tärkeää vastuuhenkilöiden tehtävän kannalta on se, että he huolehtivat asioiden eteenpäin viemisestä yhdessä sovitulla tavalla.

Vastuuhenkilö	Tavoite
Hankkeen erityisopettajat ja Anneli Säteri	Inklusiivinen tuki ja laadukas pedagogiikka lapsiryhmässä
Anneli Säteri	Tuen kaupunkitasoinen koordinaatio ja tuen prosessit ovat suunniteltuja ja kuvattuja
Anneli Säteri	Henkilöstön kouluttaminen ja palkkaaminen kolmitasoisien, laadukkaan ja yhdenvertaisen tuen järjestämiseksi
Anneli Säteri	Yhdyspintatyöskentelyn toimintamallien kehittäminen hyvinvointialueen toimijoiden kanssa

Taulukko 3. Tavoitteiden vastuuhenkilöt

Viestintä hankkeesta ja sen etenemisestä on olennainen osa kokonaisuutta ja sitä tulee tehdä moniin eri suuntiin. Viestinnän prosessit on tärkeä suunnitella huolellisesti. Kenelle on tarpeen viestiä hankkeesta? Missä vaiheessa hanketta viestitään? Kuka suunnittelee ja lähettää tiedotteet? Mitä ovat tiedotteiden sisältämät asiat? Miksi asioista viestitään?

Taulukosta 3 on nähtävissä vastuuhenkilöt eri kohderyhmien viestintää varten.

Vastuuhenkilö	Viestinnän kohderyhmä
TuTu-tiimi ja Anneli Säteri	Henkilöstö
TuTu-tiimi	Lapset
TuTu-tiimi ja Anneli Säteri	Vanhemmat
Anneli Säteri ja veot	Sidosryhmät
Anneli Säteri ja veot	Lautakunta ja muut kaupungin tahot
Anneli Säteri ja veot	Muu tiedotus
Anneli Säteri ja TuTu-tiimi	Verkkosivut

Taulukko 3. Viestinnän vastuuhenkilöt

Hankkeen edetessä saattaa ilmetä tarvetta myös muiden vastuualueiden määrittämiselle ja ne voi tarvittaessa lisätä alla olevaan taulukkoon.

Vastuuhenkilö	Vastuualue
Reija Kykkänen-Riskumäki	Oppimisen osa-alueet, taidekasvatus 11 /2022 – 03 / 2023 välinen aika
Jenni Aimolahti	Oppimisen osa-alueet, minä liikkujana & Seikkailureitti koulutuskokonaisuus 03 / 2023 - 04/ 2023

Taulukko 4. Muiden vastuualueiden vastuuhenkilöt

Hankkeen taloudesta vastaa 1.8.2022 alkaen hankekoordinaattori Anneli Säteri. Hankkeen taloudesta on tehty erillinen talousarvio.

26.1.2023:

Toimintakulut ja TA 2023, tilanne 26.1.2023 :

5120 Varhaiskasvatuksen hallinto

6802 Oikeus Oppia -hanke OKM647

TA 2022 / TS 2023	2022	2023
Henkilöstökulut	-106 300	-255 200
4011 Määräaikaisten palkat	-87 900	-211 300
Henkilösivukulut	-18 400	-43 900
Palvelujen ostot	-14 700	-35 300
Aineet, tavarat ja tarvikkeet	-2 000	0
Muut toimintakulut	-2 400	-10 600
TOIMINTAKULUT	-125 400	-301 100

4 Toteuttaminen

Seuraavaksi esitellään erilaisia keinoja ja menetelmiä, joiden avulla hankkeen toteutumista edistetään. Nämä keinot ja menetelmät on jaoteltu hankkeen neljän tavoitteen mukaisesti. Lisäksi laadunarvointi on osa tätä kokonaisuutta.

4.1 Inklusiivinen tuki ja laadukas pedagogiikka lapsiryhmissä

4.1.1 Yleisen tuen tarkistuslista

Yleisen tuen tarkistuslista (liite 1) on Akaan kaupungin jo aikaisemmin toiseen hankkeeseen tuottama materiaali, jota käytetään havainnollistamaan yleisen tuen menetelmiä, sekä arvioimaan oman ryhmän yleisen tuen menetelmiä käytännössä. Tarkistuslistassa on arviointiasteikko 1-5, jonka avulla ryhmät voivat arvioida omaa toimintaansa. Yleisen tuen tarkistuslistan avulla tehdään yleisen tuen lähtö- ja loppukartoitus. Tämän lisäksi lista on tukena henkilöstölle koko hankkeen ajan, samoin hankkeen päätyttyä. Yleisen tuen tarkistuslistaa on tarpeen arvioida ja kehittää myös hankkeen aikana, mutta tulosten vertailukelpoisuus on huomioitava kehitysprosessissa.

4.1.2 TuTu-lainaamo

Lainaamon tarkoituksena on tarjota henkilöstölle valmista, pedagogisesti perusteltua ja inklusiivista sekä tuen tarjoamista tukevaa materiaalia ja välineitä lasten kanssa käytettäväksi. Lainaamon välineet ovat koko henkilöstön käytettävissä ja ne löytyvät Pappilan päiväkodista, Hämeentie 103.

26.1.2023: Lainaamossa tällä hetkellä pääosin kopioitua materiaalia ja Roihusten Perhe – materiaalipaketti : Roihusten perheen materiaalit helpottavat työtä säästämällä runsaasti suunnittelu – ja askarteluaikaa sekä tarjoamalla valmiit leikit ja pelit hauskoihin kielellisiin tuokioihin. Roihusten perheen avulla tuetaan lasten kielen kehitystä systemaattisesti ja

tehokkaasti niin ryhmässä kuin kahdenkeskisissäkin tilanteissa. Roihusten perheen tuotteet soveltuvat kaikkien lasten kielen kehityksen tukemiseen. Tuotteen avulla tuetaan erityisen hyvin niitä lapsia, joiden kielenkehitys on viiveistä tai poikkeavaa, jotka oppivat suomea toisena kielenään ja jotka käyttävät kuvia kommunikoinnin tukena.

Hankeavustusta voidaan käyttää vain henkilöstökuluihin, koulutukseen, matkakuluihin, pienimuotoisiin tarjoiluihin tai hanketyöntekijöiden työn tarpeisiin, kuten kännykkä tai työtilan kalustus, mikä jää hankkeen jälkeen varhaiskasvatuksen käyttöön.

TuTu-lainaamon materiaalin ja välineistön hankintoja olisivat esim. pelit, hypistelylelut, painopeitot, painolelut ym.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajat ja heidän työparinsa kuljettaisivat yksikkökäynneillään mukanaan ns.materiaalipakkia, missä olisi tuen lapsia varten riittävää ja kiinnostavaa välineistöä huomion ja mielenkiinnon säilymiseksi ohjaustilanteissa ja oppimistuokioissa. Varhaiskasvatuksen hallintoon on varattu varhaiskasvatuksen erityisopettajia varten tietty osuus toimintakuluista, mitä osaltaan voidaan käyttää materiaalipakkien perustamisessa ja muissa pienissä toimintakuluissa.

4.1.3 Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä tehostetaan ja heidän osallisuuttaan lapsen tukeen liittyvissä asioissa lisätään. Kasvatusyhteistyön kehittämiseksi huoltajien toiveita ja tarpeita kartoitetaan lapsen tuen prosesseihin liittyen. Vuosittain, maaliskuussa toteutetaan huoltajille asiakaskysely. Hanke on mukana vuoden 2023 asiakaskyselyn laatimisessa. Kyselyn yhteenvetoa huomioiden ja hyödyntäen luodaan pysyviä toimintamalleja kolmitasoisien tuen toteuttamiseen liittyen.

Päivittäisissä kohtaamisissa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että huoltajia kannustetaan kertomaan avoimesti omia ajatuksiaan ja toiveitaan. Myös lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa laadittaessa varmistetaan huoltajien osallisuus. Huoltajia yhteisönä voidaan kuulla esimerkiksi vanhempaintoimikunnan kautta. Huoltajien roolin

vahvistaminen on merkityksellinen osa tuen prosessia ja edesauttaa henkilöstöä tuen tarpeeseen liittyvien tavoitteiden saavuttamisessa. Toimivan yhteistyön avulla on molemminpuolinen mahdollisuus löytää lasta tukevia menetelmiä. Tarvittaessa voidaan hyödyntää myös muita yhteistyötapoja, esimerkiksi puhelinkonsultaatiota tai erilaisia asiakaskyselyitä.

Lasten tukeen liittyen on suunnitteilla myös työryhmä, kts. kohta 4.1.11, johon myös huoltajista on edustus.

4.1.4 Oppimisen osa-alueet

Hankeen kautta lisätään asiantuntijuutta oppimisen eri osa-alueista ja tarjotaan varhaiskasvatuksen henkilöstölle käytännönläheistä mahdollisuutta nähdä, kokea ja oppia alansa ammattilaisen työskentelyä lasten kanssa.

Ajalla 15.10.2022 - 15.3 2023 oppimisen osa-alueista ilmaisen monet muodot keskitytään taidekasvatukseen. Taidekasvatus sisältää sekä spontaania että ennalta suunniteltua toimintaa. Ilmaisuu ja oppimisen prosesseissa korostuu kokeilu, tutkiminen, tekemisen eri vaiheiden harjoittelu ja niiden dokumentointi. Jokaisen lapsen yksilöllistä ilmaisua tuetaan ja lasten yhteisille luoville prosesseille annetaan riittävästi aikaa ja tilaa. Henkilöstön, lasten ja yhteistyökumppaneiden erityisosaamisen hyödyntäminen rikastuttaa taidekasvatusta. Tämä toiminta on tarkoitettu ensisijaisesti tuen tarpeisille lapsille, mutta mukana on myös muita lapsia.

Projektin kokemukset kirjataan ja tehdään varhaiskasvatukseen taidekasvatussuunnitelma pystyviksi jäävistä käytänteistä. Hankkeen aikana myös muita oppimisen osa-alueita tullaan nostamaan keskiöön.

26.1.2023: Reija Kykkänen – Riskumäki on toteuttanut taidekasvatusta pienryhmille Sahurin ja Pajantien päiväkodeissa. Lisäksi Pappilan päiväkotia ja päiväkotia Onni osallistuvat toimintaan. Varhaiskasvatuksen työntekijöille mahdollistetaan myös Reijan opastus ja

koulutus välineistöstä ja eri käyttötavoista. Lisäksi suunnitteilla tutustumis- ja koulutuskäynti Manner Taidetarvikkeen tiloihin.

Hankekoordinaattori mukana Reijan pienryhmässä 19.1.2023

Havaintoja:

-tuokiossa huomioitu oppimisen eri osa-alueet. Tuokiossa oli käytössä lintukirja , mistä voi kuunnella myös linnun äänen. Lasten keskustelut, pohdinnat, osallistuminen luovalla tavalla aiheeseen, esim. tuottamalla linnun ääniä . Keskustelua, pohdintaa ja lasten kokemuksia aiheen tiimoilta.

-lapsen kokonaisvaltainen huomiointi, kannustus, positiivinen palaute ja lapsen tukeminen yksilöllisesti tarpeen mukaan

-lasten mielenkiinto pidettiin yllä koko tuokion ajan sopivilla uusilla elementeillä lapsen luovuutta ja valinnanmahdollisuuksia kunnioittaen.

-lapsi teki työn alusta loppuun itse, eikä aikuinen mallintanut työtä tai tehnyt lapsen puolesta. Tukea ja apua annettiin tarvittaessa työn tekniikassa lapsen haluaman lopputuloksen aikaansaamiseksi.

-asiantuntijan ohjaama työ, sopivat työvälineet ja rytmisesti oikein valittu työn eteneminen ja lisäelementtien tuominen (eri tekniikat ja erilaiset värit)sai aikaan lapsen vapautumisen, mielenkiinnon säilymisen ja silmin nähden tyytyväisyyden itseensä ja tekemäänsä työhön.

-lapsi sai tehdä valinnat itse

-tuokion jälkeen lapsilla syntyi spontaani hetki töiden arviointiin. Huomio kiinnittyi lasten aitoon toisen työn positiiviseen palautteeseen ja kehuihin.

-tuokiossa aikuisen lapsilähtöinen toiminta, sensitiivisyys ja positiivisen pedagogiikan käyttö loi harmonisen tunnelman ja lopputuloksen.

Hankekoordinaattorin näkemyksen mukaan, varhaiskasvatuksen henkilöstölle on järjestettävä mahdollisuus tutustua tuleviin tuokioihin.

4.1.5 Osallistavat yksikkökäynnit

Osallistavilla yksikkökäynneillä hankekoordinaattorin tarkoituksena on olla henkilöstölle läsnä ja kuunnella heidän huoliaan, toiveitaan ja ajatuksiaan järjestettävään tukeen liittyen.

Tämän lisäksi hankekoordinaattori osallistuu yksikön palavereihin ja tiimipalavereihin jalkautuen välillä myös työskentelemään lapsiryhmiin. Kohdassa 4.5.1 esiteltävä sisäinen auditointi toteutetaan myös osallistavien yksikkökäyntien aikana.

26.1.2023: Osallistavia yksikkökäyntejä on toteutunut pääosin Pappilan päiväkodissa, missä on hankekoordinaattorin työtila .

Hankeinfo – tyyppiset yksikkökäynnit sovittu seuraavasti:

Ylpönpiha 24.1, Pappila 26.1, Pajantie 31.1, Nahkalinna 15.1 ja Sahuri 22.1

4.1.6 Havainnointi

Lasten havainnointiin panostetaan ja kehitetään toimintaa vastaamaan paremmin lasten tarpeita. Havainnoidaan myös sitä, mitä lapset ovat oppineet ja mitkä ovat heidän mielenkiinnonkohteensa. Jokainen lapsi nähdään omana yksilönään. Toiminta pohjautuu tehtyihin havainnointeihin. Havainnointiin liittyen koko henkilöstö osallistuu aihetta käsitteleviin pedapulinoihin, kts. kohta 4.3.3.

4.1.7 Positiiviseen panostaminen

Nähdään ympärillä oleva hyvä sekä lapsissa, työyhteisössä ja toimintakulttuurissa. Kehutaan ja annetaan palautetta, tarpeen mukaan puututaan, mikäli narratiivi alkaa saada liikaa negatiivista kaikua. Negatiivisista asioista saa ja pitääkin sanoa, mutta rakentavasta näkökulmasta. Negatiivisuudessa vellominen ja työyhteisön vetäminen siihen mukaan täytyy kääntää hyvien asioiden näkemiseen ja ajatukseen siitä, että voin itse vaikuttaa ajatuksiini ja toimintaani. Tähän auttavat esimerkiksi työyhteisön kiitollisuuspäiväkirjan pitäminen, positiiviseen pedagogiikkaan perehtyminen ja palautteen antaminen sekä saaminen, niin lapsille kuin henkilöstöllekin.

26.1.2023: On hyvä käydä hankesuunnitelman 4.1.7 Positiivinen panostaminen - osio läpi keskustellen, etsien ratkaisuja ja toimintamalleja , miten varhaiskasvatuksen johto tukee

positiivista pedagogiikkaa ja hankkeen arvojen mukaista toimintaa. Hankkeen pääpaino on tuen lasten etu ja tasavertaisuus. Inklusiivisuus tarkoittaa kaiken kattavuutta ja monimuotoisuuden huomioimista kaikessa inhimillisessä toiminnassa. Inklusiivisuuden keskeisin idea on nähdä ihmiset yksilöinä, joilla on yhtenäiset mahdollisuudet saavuttaa asioita erilaisista lähtökohdista riippumatta. Kentällä on pedagogista osaamista.

Mikäli varhaiskasvatuksessa henkilöstön kesken toteutuu Vasu tutuksi – kirjaseen
Palvelulupaus, työhyvinvointi varmistetaan ja todellisen hyödyn saavat eritoten tuen lapset.

4.1.8 Osallisuus

Henkilöstön osallisuutta tuetaan esimerkiksi kohdassa 4.1.5 mainituilla yksikkökäynneillä, myös TuTu-tiimi toiminta tukee osallisuutta, sillä henkilöstöllä on selkeä väylä, jonka kautta he voivat olla mukana vaikuttamassa lapsen tukeen liittyviin asioihin.

Huoltajien osallisuutta lisätään kohdassa 4.1.3 mainituilla toimenpiteillä. Lasten osallisuutta lisätään vahvistamalla havainnointia, dokumentoimalla, draaman ja kuvallisen ilmaisun avulla. Yksiköissä on jo monia välineitä ja toimintatapoja lasten osallisuuden lisäämiseksi, esim. hymynaama – logot, haastattelut, videoinnit jne. Hankekoordinaattori kuuluu myös Karvin arviointityöryhmään jäsenenä ja saa sitä kautta valtakunnallisesti hyväksi koettuja materiaaleja ja dokumentteja lasten havainnoinnista.

4.1.9 Pienryhmätoiminta

Pienryhmätoiminta otetaan käyttöön jokaisen yksikön jokaisessa ryhmässä osaksi jokapäiväistä ja kokopäiväistä pedagogiikkaa. Pienryhmätoiminnan kehittämistä edistetään koulutuksilla sekä benchmarkkaamalla ryhmiä, yksiköitä ja kuntia, joissa pienryhmätoiminta on itsestään selvä osa jokaisen lapsen jokaista varhaiskasvatuspäivää.

4.1.10 Joustavuus

Varhaiskasvatusympäristö on ympäristönä jatkuvasti muuttuva, joten myös henkilöstön täytyy pystyä mukautumaan vastaan tuleviin tilanteisiin. On hyvä arvioida säännöllisesti oman yksikön ja ryhmän toimintakulttuuria ja pohtia niitä asioita, jotka liian suunniteltuina ja kiinteinä tapoina toimia ennemminkin rajoittavat ja hankaloittavat toimintaa kuin helpottavat ja luovat mahdollisuuksia. Varhaiskasvatuksen videokirjastosta, kts. kohta 4.3.5 löytyy hyvää materiaalia aiheeseen.

4.1.11 Lasten tuen työryhmä

Hankkeeseen liittyen on rakenteilla lapsen tuen työryhmä, jossa on osallisuuden periaatetta noudattaen mukana myös edustus lasten huoltajista sekä henkilöstöstä. Työryhmän tarkoituksena on kehittää lapsen tukeen liittyviä asioita ja tärkeintä on, että työryhmä pitää lapsen tuen kehittämistä jatkuvassa kehitysprosessissa myös hankkeen päättymisen jälkeen. Näin saadaan jatkuvuus, koordinaatio ja prosessit ylläpidettyä tulevaisuudessakin, sekä saadaan aikaan väylä vuorovaikutukselle myös yksiköihin ryhmässä toimivan, työryhmään kuuluvan henkilöstön kautta. Samoin huoltajien näkökulma ja osallisuus on huomioitu. Henkilöstön puolelta työryhmään on valikoitunut henkilöitä, jotka ovat innokkaita ja aktiivisia jalkauttamaan lapsen tuen asioita myös yksiköihin työryhmätoiminnan ulkopuolella.

26.1.2023: Tuen koodinaatiotyöryhmä ei ole vielä toiminnassa. Hanke on tehnyt Tuen polku Akaan varhaiskasvatuksessa - toimintamallin , mikä on selkeä ja kaikki osapuolet huomioiva. Lapsen ryhmän varhaiskasvatuksen opettajalla on keskeinen rooli tuen polun asiantuntijana yhdessä varhaiskasvatuksen erityisopettajan kanssa. Pedagoginen kartoitus – lomake taas varmistaa huoltajien osallisuuden ja kuulemisen lapsen tuen hallintopäätösvalmistelussa. Käytössä oleva Tuen polku on ketterä ja selkeä toimintamalli. Koordinaatiotyöryhmän rooli tulee olemaan keskusteleva ja ryhmä syntyy, mikäli se koetaan mielekkäänä. Hanke järjestää kevään aikana vanhempainiltoja. Suunnitteilla on myös hankkia Oppimaa Oy:n

erityisperheiden käsikirjan , mikä koskee erityisperheiden huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä, jossa hyödynnetään verkkokoulutusta. Erityisperheen käsikirjan vuosilisenssin hinta 39 e (alv 0) / käyttäjä.

4.2 Tuen kaupunkitasoinen koordinaatio ja tuen prosessit ovat suunniteltuja ja kuvattuja

4.2.1 Tuen prosessit ja lomakkeet

Hanke tuottaa erilaisia materiaaleja, jotka kuvaavat lapsen tuen prosesseja, sekä lomakkeita ja tukimateriaalia henkilöstön käyttöön, esimerkiksi tuen tarpeen puheeksi ottamiseen tai tiedottamiseen liittyen. Materiaalien avulla voidaan varmistaa laadukkaat tuen prosessit ja yhteneväiset käytännöt koko kaupungin tasolla. Materiaalit löytyvät sähköisesti G-asemalta, johon koko henkilöstöllä on pääsy. Valmiina ovat jo Yleisen tuen tarkastuslista (liite 1), Tuen polku Akaan varhaiskasvatuksessa (liite 2) sekä Pedagoginen kartoitus (liite 3).

4.2.2 Tuen käsikirja

Akaan sivistystoimessa on meneillään hanke Tukea tuen järjestäjille, ja hankkeen toimesta tehdään tuen käsikirja, jossa on myös varhaiskasvatuksen osio. Käsikirjaan tullaan liittämään myös tähän hankkeeseen liittyvää materiaalia. Käsikirja on valmistuttuaan nähtävillä Intrassa.

4.2.3 Tuen kuvakirja

Tuen kuvakirja noudattelee aikaisemmin tehtyä Vasu tutuksi –kirjasta. Tuen kuvakirja visualisoi hankkeessa valmistettua materiaalia toimien yhtenä tiedotuskanavana henkilöstölle ja lasten huoltajille.

26.1.2023: Materiaalin keräys käynnissä.

4.3 Henkilöstön kouluttaminen ja palkkaaminen kolmitasoisien, laadukkaan ja yhdenvertaisen tuen järjestämiseksi

4.3.1 Palkatut työntekijät

Ryhmäavustaja on palkattu yksityiseen päiväkotii Onniin ajalla 1.8 - 30.10.2022.

Hankkeeseen on palkattu varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja ja hankekoordinaattori. Työsuhteet ovat kestoaltaan 5 – 9 kuukauden pituisia , paitsi hankekoordinaattorin työsuhte kestää 1.9.2022 - 31.12.2023. Kelpoisten varhaiskasvatuksen erityisopettajien rekrytointi on haasteellista paikallisella ja valtakunnallisella tasolla. Rekrytointi jatkuu.

26.1.2023: Varhaiskasvatuksen erityisopettajan paikka ollut auki keväästä 2022 vuoden 2022 loppuun asti. Syksyn 2022 aikana ei ole tullut kelpoisia hakijoita. Nyt uusi haku auki.

Hankkeen kautta kehitetty työparimalli – ajattelu, mikä nähdään aikaisempiin malleihin nähden paremmaksi malliksi. Hankkeen työparimalli koskee veon + hanketyöntekijän työparimallia. Työpareja tällä hetkellä 2.

Hankekoordinaattori ja kaksi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa kuuluvat vielä kevään 2023 kestävään VARTAKO-Tays-alueen konsultaation ja ohjauksen kehittäminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa – koulutuskokonaisuuteen. Yhtenä aiheena on veo / päiväkodin johtaja työpariajattelu, mitä myös Akaan varhaiskasvatuksen organisaatiouudistuksen yhteydessä on syytä miettiä yhtenä pysyväneä ratkaisuna hankkeen jälkeen.

Hankkeen kuluessa ja hankemäärärahojen puitteissa lisätään henkilöstöä, painopisteenä elokuusta joulukuuhun 2023, sekä tarveharkintaisesti jo alkuvuodesta 2023. Nykytilan kartoituksen jälkeen konkretisoituu yksikötasoisesti lasten tuen osuus.

Rekrytointisuunnitelma ajalle 1.1.2023 – 31.5.2023 :

Viialan+ Kylmäkosken taajama:

1.Pajantie: Lisäresurssina TuTu-hankeen työntekijä, veon työpari : S2 opettajuus, pienryhmätoiminta, nepsy – konsultaatio ja hanketyö. Lisäksi kaupungin palkkaama veo (pienryhmätyö, yksilötyö, konsultaatio, yhteistyörakenteet)

2.Nahkalinna : kaupungin palkkaama veo (yksilötyö ja konsultaatio)

3.Sahuri: varhaiskasvatuksen lastenhoitajan lisäresurssi, kaupungin palkkaama veo (yksilötyö, konsultaatio, yhteistyörakenteet)

4.Kylmäkoski: lähihoitajan lisäresurssi (diabetes osaaja). Lisäksi kaupungin palkkaama veo (yksilötyö, konsultaatio, yhteistyörakenteet)

Toijalan taajama:

1.Pappilan päiväkot: varhaiskasvatuksen lastenhoitajan lisäresurssi, hankkeen veo (yksilötyö, konsultaatio, yhteistyörakenteet)

2.Rautalan päiväkot: varhaiskasvatuksen lastenhoitajan lisäresurssi , kaupungin palkkaama veo (yksilötyö, konsultaatio, yhteistyörakenteet)

3.Nahkialan päiväkot: kaupungin palkkaama veo (yksilötyö, konsultaatio, yhteistyörakenteet). Hankeen lastenhoitaja siirtynyt Pajantieltä Nahkialaan

4.Ylpönpihan päiväkot: varhaiskasvatuksen opettajan lisäresurssi, kaupungin palkkaama veo (yksilötyö, konsultaatio, yhteistyörakenteet)

Kunnallinen perhepäivähoito: Lisäresurssina Tutu - hanketyöntekijä(tavoitteelliset kotikäynnit, konsultaatio, vasutyö, yhteistyörakenteet. Työ keskittynyt 09 -11 /2022)

Päiväkot Onni: Lisäresurssina TuTu – hanketyöntekijä (S2 –opettajuus, pienryhmät ja yhteistyörakenteet) Lisänä kunnallisen veon konsultaatio + parityöskentely.

Lisäksi hankekoordinaattorin palkkamääräraha ajalla 1.1.2023 – 31.12.2023.

Hankerahasta kustannetut palkkamenot ajalla 1.1.2023 – 31.5.2023 ovat n. 110 . 000 e. Hankerahasta jäljelle jäävä palkkamenojen osuus ajalle 1.8.2023 – 31.12.2023 toteutuu erillisen suunnitelman mukaisesti

26.1.2023: Uusia rekrytointeja ei vielä tehty, koska rekryt ovat auki tai tehtävään soveltuvat henkilöitä ei vielä löydetty.

Huomioitava vuonna 2023 käytössä oleva määräraha (kts. talousarvio v.2023) . Tällä hetkellä aikaisemmin rekrytoidut henkilöt, joiden työsuhde päättyy 31.5.2023. Hankekoordinaattorin työsuhde 31.12.2023 saakka. Hankkeen työntekijöiden valinta ja työsopimukset tekevät va. varhaiskasvatuksen aluevastaavat oman alueensa osalta. Päiväkoti Onniin mahdollisen hankkeen kautta tulevan lisäresurssin rekryn ja työsopimuksen tekee va. varhaiskasvatuspäällikkö. Tällä hetkellä päiväkoti Onnissa hankkeen kautta hanketyöntekijä n. 2pv / viikko ja kaupungin veon työpanos 1pv / viikko klo.8.30 -14.00 konsultaatioon , lasten havainnointeihin ja parityöskentelyyn hanketyöntekijän kanssa (pienryhmät).

4.3.2 TuTu-tiimin tapaamiset

Hankkeen työryhmä, TuTu-tiimi, kokoontuu omiin tapaamisiinsa hankkeen edistämiseksi. Tapaamisia on kuusi, joista kolmeen kaupunki on ostanut Vertikalilta asiantuntijapalveluita. Näissä tapaamisissa on paikalla myös Vertikalin yhteyshenkilö. Tapaamiset ovat sisältöpainotteisia ja asiantuntijat voivat vaihtua. Tapaamiset toteutetaan lähitapaamisina.

1. 10.10.2022, toimintasuunnitelman läpikäyminen
2. 14.11.2022, pienryhmätyöskentely, Sakari Majanmaa, Nepsy-valmentaja
3. 12.12.2022, aiheena osallisuus
4. 16.1.2023, konsultointi tuen tarpeisiin lapsiin liittyen, paikalla Vertikalin asiantuntija Liisa Ahonen (Liisa Ahosen tapaaminen siirtynyt)
5. 13.2.2023, Liisa Ahonen: aiheina toimintaympäristön muutos, kasvattajatyypit, miten lapset kohdataan ja pienryhmätoiminta.
6. 13.3.2023, aihe vielä auki
7. 11.5.2023, hankkeen väliarviointi, paikalla Vertikalin asiantuntija Outi Kattelus.

4.3.3 Pedapulinat

Kaupunki on ostanut Vertikalilta asiantuntijapalveluita pedapulinoihin. Ryhmiä on neljä, joista jokaiselle toteutetaan kaksi kahden tunnin mittaista etäkoulutusta. Vertikalin asiantuntija toimii konsultatiivisessa roolissa ja nostaa pohdittavaksi eri sisältöjä hankkeeseen liittyen. Pedapulinoiden tarkoituksena on herätellä henkilöstön ajatuksia siten, että ne edistävät hankkeen tavoitteiden toteutumista.

Pedapulina 1, aihe: Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö ja monialainen yhteistyö, kouluttaja: Petteri Väkiparta, VO, sosionomi (YAMK) AmO, seikkailukasvattaja, huoltaja

Aikataulu:

1. 20.1.2023 klo 12 - 14
2. 27.1.2023 klo 12 - 14
3. 17.2.2023 klo 12 - 14
4. 24.2.2023 klo 12 - 14

26.1.2023: toteutunut ensimmäinen pedapulina. Materiaali jaetaan yksikköihin.

Pedapulina 2, aihe: Havainnoinnin merkitys tuen prosesseissa, kouluttaja:

Laura Ruuth, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, kouluttaja

Aikataulu:

1. 24.3 klo.12.00 - 14.00
2. 30.3 klo.12.00 - 14.00
3. 14.4 klo.12.00 - 14.00
4. 21.4 klo.12.00 - 14.00

4.3.4 Varhaiskasvatussuunnitelma ja lapsen tuki -koulutus

Kaupunki on ostanut Vertikalilta asiantuntijapalvelua yhtenäistääkseen lapsen varhaiskasvatussuunnitelman kirjaamistapoja. Asiantuntijana toimii Piia Roos. Tapaaminen on tarkoitettu neljälle TuTu-tiimin jäsenelle, varhaiskasvatuksen aluevastaavalle ja varhaiskasvatusjohtajalle.

Toinen Piia Roosin koulutuksen osio on tarkoitettu koko henkilöstölle (painopiste kuitenkin opettajissa). Koulutuksen aiheena on Yleinen tuki - pedagoginen tuki, periaatteet ja vastuut. Tämä koulutus pidetään etänä ja sen kesto on 1h.

26.1.2023: Piia Roosin konsultaatio ja koulutus toteutunut. Koulutusta hyödynnetty lasten varhaiskasvatussuunnitelmien teossa ja hallintopäätösten teossa marraskuussa 2022.

4.3.4 Varhaiskasvatuksen videokirjasto

Kaupunki on ostanut Vertikalilta varhaiskasvatuksen videokirjaston. Videokirjastossa on kuusi eri teemahyllyä, joista yksi on suunnattu erityisesti varhaiserityiskasvatukseen otsikolla Varhaiserityiskasvatus - lapsen oikeus tukeen. Tämän lisäksi kirjastossa on myös 2) Mistä Vaka on tehty, 3) Mistä on Vakan työntekijät tehty? 4) S2-millaista on varhaiskasvatus Suomessa 5) Johtajuuden polulla – Case Vihreä Villa, sekä 6) Laadun, arvioinnin ja johtamisen kehittämisen teemahyllyt. Kaikki teemahyllyt ovat saatavilla samalla lisenssillä. Videot ovat 10-50 minuuttia pitkiä ja niitä voidaan käyttää esimerkiksi pedagogisissa palavereissa, tiimipalavereissa, katsoa SAK-ajalla ja niin edelleen. Videokirjasto lanseerataan yksiköihin ja niihin laaditaan toimintasuunnitelma. Videokirjasto toimii yhtenä koulutuksellisenä osiona ja toteutetaan hankkeen määrärahoista.

26.1.2023: Videokirjasto otettu käyttöön. Videokirjastoon lisätty uusia videoita, esim. Case Lempäälä: inklusiivisuus, tuen muutokset ja toteutuminen varhaiskasvatuksessa, Lempäälän varhaiskasvatuspäällikkö Mirva Ritari. Hanke tulee hyödyntämään Mirva Ritarin asiantuntemusta videon aiheesta. Videokirjasto – lisenssi käytössä vuoden 2023 ajan.

4.3.6 Osaamisen vahvistaminen

Koulutussuunnitelman yhteydessä huomioidaan hankkeen mahdollistama lisäkouluttautuminen ja verkostoituminen. Verkostoituminen tarkoittaa esimerkiksi kasvattajien benchmarkkausta seutukunnan muihin päiväkoteihin ja tutustumista heidän hyväksi havaittuihin käytäntöihin. Hankkeesta kustannetaan sijaiskulut.

26.1.2023: Yhteistyöstä ja benchmarkkauksesta sovittu Lempäälän varhaiskasvatuksen ja Loimaan varhaiskasvatuksen kanssa. Osaamista vahvistetaan myös hankkeen kautta hankitun Oppimaa : Nepsylapsi varhaiskasvatuksessa 5 op verkkokoulutusta. Lisenssi voimassa vuoden aloituspäivästä lukien. Osallistujat etenevät omassa tahdissaan yksin tai yhdessä.

4.3.7 Ensiapukoulutus

Hankkeen puitteissa vahvistetaan myös henkilöstön riittäviä ensiaputaitoja. Akaan varhaiskasvatukseen räätälöidään aikuisten ja lasten hätäensiapu sekä lasten ensiapua vaativat tilanteet kahdeksan tunnin koulutuksena. Koulutus antaa osallistujille valmiudet toimia em. tilanteissa. Lisäksi monimuotoisesta turvallisuuskoulutuksesta sovitaan myöhemmin sovittavana ajankohtana. Akaan varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelma osaltaan tukee kokonaisuutta.

26.1.2023:Ensiapukoulutus toteutunut 1 / 2023 , Kouluttajana Sharkmedical Training Oy. Koulutus koostunut webinaarina toteutettavasta teoriaosiesta 5 h ja käytännön harjoittelusta 3 h.

Akaan varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelma valmistui 11 /2022.

Lääkehoitosuunnitelma on vahvistamatta, koska terveydenhuollosta ei soteen siirtymisen takia ole vielä tullut vahvistusta käyttöönotosta. Sotealueelle mahdollisesti tulossa yhteinen lääkehoitosuunnitelma. Mikäli vahvistus käyttöönotosta saadaan, liitetään lääkehoitosuunnitelma hankeraporttiin.

4.4 Yhdyspintatyöskentelyn kehittäminen hyvinvointialueen toimijoiden kanssa

Sidosryhmät otetaan mukaan hankkeeseen muun muassa tiedottamista lisäämällä sekä verkostoitumalla yhteisten tapaamisten merkeissä. Yhteisten tapaamisten tavoitteena on lisätä yhteistyötä ja sen vaikuttavuutta kaikkien osapuolten hyväksi sekä luoda yhteistyöprosessit ja aikataulut. Kukin osapuoli antaa erityisosaamisensa lasten kolmitasoisien tuen yhteistyöhön. Tärkeimmät yhteistyötahot ovat neuvola, sosiaalitoimi, perhekeskus, psykologi, neuropsykiatristen haasteiden vastaavat sekä nivelvaiheen toimijat.

26.1.2023: Hankkeen aikana on tehty säännöllistä yhteistyötä Nepsy – valmentajien ja neuvolan kanssa. Neuvolatiimit ovat kokoontuneet säännöllisesti ja tuen lasten asioita on viety eteenpäin. Perhetyön kanssa tehtävä yhteistyö on ollut vielä vähäistä, mutta kontakteja luotu. Seurakunnan diakoniatyö ollut myös yhteistyökumppanina.

Yhteistyötä tiivistetään kevään aikana. TuTu – Miia Räsänen laatii osana koulutuksensa kehittämistehtävää käsikirjan: Tuen prosessin palvelupolun kuvaus Akaassa. Käsikirjaa hyödynnetään vanhempien kanssa tehtävässä yhteistyössä, huolen / haasteiden puheeksi ottamisessa ja varhaiskasvatuksen opettajien ja veon yhteistyössä. Kehittämistyöryhmän mahdollisuuksia kartoitetaan yhteistyön tiivistämiseksi.

4.5 Laadunarviointi

4.5.1 Sisäinen auditointi

Hankekoordinaattori suorittaa sisäisen auditoinnin vuoden 2023 aikana.

Hankekoordinaattori jalkautuu ennalta sovitusti päiväkoteihin havainnoimaan toimintaa.

Havainnoista kootaan kaupunkitasoinen koonti ja havainnot hyödynnetään varhaiskasvatuksen koulutussuunnittelussa. Auditointi on myös osa Akaan varhaiskasvatuksen laadunarviointia.

Auditoinnit toteutetaan ensivaiheessa 3–5-vuotiaiden pedagogista toimintaa havainnoimalla. Käytössä on erillinen havainnointilomake. Havainnoinnin keskiössä on hankkeen pääteemat: pienryhmätoiminta, osallisuus ja palvelulupaus. Auditoinnin kohteena

ovat sekä kunnalliset päiväkodit että yksityinen päiväkot. Kunnallisessa perhepäivähoidossa sisäinen auditointi järjestetään sovelletusti tavoitteellisten kotikäyntien yhteydessä. Yksiköt saavat oman kirjallisen palautteen auditoinnista ja kaupungin tasolla kootaan yhteinen raportti vahvuuksista ja kehittämisen tarpeista. Arviointi on osa laadun arviointia.

Auditoinnin kulku:

1. Varhaiskasvatusyksikön johtaja saa tiedon auditoinnin ajankohdasta ja ilmoittaa tiedon ryhmään.
2. Sisäinen auditoija (hankekoordinaattori) saapuu ennalta sovitusti ryhmään, osallistuu ryhmän toimintaan tehden samalla havaintoja pienryhmätoiminnasta, osallisuudesta ja palvelulupauksesta osana ryhmän pedagogista toimintaa.
3. Iltapäivällä auditoija, tiimi (tai tiimin edustaja) ja varhaiskasvatusyksikön johtaja käy havainnot läpi.
4. Auditointikäynnillä havaitut vahvuudet ja kehittämiskohteet kirjataan ylös. Päiväkot saa oman kirjallisen koonnin.
5. Auditoinneista laaditaan yhteinen raportti, johon kootaan keskeiset vahvuudet ja edelleen vahvistettavat asiat.

Mitä havainnoidaan?

Lapsella on oikeus laadukkaaseen varhaiskasvatukseen.

"Sensitiivinen vuorovaikutus, lasten mielenkiinnon kohteiden huomioiminen, oppimisympäristöjen rakentaminen yhdessä lasten kanssa, välittävä huolenpito sekä leikin ja oppimisen mahdollistaminen ovat keskeisiä asioita laadukasta varhaiskasvatusta toteutettaessa" Opetushallitus.

1 . Palvelulupaus

Vasua tutuksi - kirjanen on jaettu lasten huoltajille ja varhaiskasvatuksen henkilöstölle elokuussa 2022, mihin on kirjattu palvelulupaus. Palvelulupaus on kooste Akaan kaupungin ja Akaan varhaiskasvatuksen strategiasta, sekä Akaan varhaiskasvatuksen visiosta Hymyilevä

aikuinen - hymyilevä lapsi. palvelulupaus ohjaa yksilön ja tiimin tapaa tehdä työtä yksilönä, tiimin jäsenenä ja toimintaympäristön jäsenenä. Toimintaympäristöllä tässä yhteydessä tarkoitetaan oman päiväkodin lapsia, huoltajia, esihenkilöitä ja erilaisia sidosryhmiä, jotka kuuluvat kunkin päiväkodin arkeen.

Sisäisessä auditoinnissa huomioidaan vuorovaikutus:

- kasvattaja - kasvattaja
- kasvattaja - lapsi
- lapsi – lapsi

2 . Osallisuus

Sisäisessä auditoinnissa havainnoidaan lapsen osallisuutta. Hanke tuottaa sisäiseen auditointiin sopivan havainnointikaavakkeen ja havainnointimenetelmän:

- lasten kuuleminen
- leikki
- oppimisympäristö

3 . Pienryhmätoiminta

Ennen sisäistä auditointia on varmistettu yhteinen ymmärrys pienryhmätoiminnasta koulutuksen ja yhteistyön avulla (pedapulinat, pomotiimit, yksikkökäynnit ym.)

Pienryhmätoiminnassa näkyy lapsen ensisijaisuus ja pedagogisen toiminnan toteutuminen.

Sisäisessä auditoinnissa huomioidaan:

- suunnittelu
- toiminta
- arviointi

26.1.2023: Sisäistä auditointia valmistellaan. Hankekoordinaattorin havainnointi:

1.Lasten osallisuus: miten lasten kuuleminen toteutetaan? Miltä lasten osallisuus näyttää leikissä ? Miten oppimisympäristö osallistaa lapset leikkiin (leikkiympäristön toimivuus lasten mielenkiinnon kohteisiin)?

2 ja 3 :Pienryhmätoimintaperiaatteet kentällä samansuuntaisia ennen sisäistä auditointia.
Samoin palvelulupauksen selkeyttäminen ehdottoman tärkeää ennen sisäistä auditointia

4.5.2 Valssi – Laadun kansallinen arviointijärjestelmä

Valssi on kansallinen laadunarviointijärjestelmä, jonka tarkoituksena on tukea varhaiskasvatuksen järjestäjiä ja palveluntuottajia arviointitehtävässä. Valssi on monipuolinen digitaalinen palvelu, joka perustuu tutkimusperustaisille arviointilomakkeille. Valssin kautta kunnallisissa ja yksityisissä varhaiskasvatusorganisaatioissa ja päiväkodeissa voidaan ottaa käyttöön monipuolisia työkaluja niin varhaiskasvatuspalveluja tukevien rakenteiden kuin ydinprosessien arviointiin.

Hankekoordinaattori huomioi Valssin hankkeen aikana ja hyödyntää laadunarviointijärjestelmää sekä omalta osaltaan tukee Valssin käyttöönottoa Akaan varhaiskasvatukseen. Valssia käyttäville päiväkodeille Karvi tulee tarjoamaan mm. tukea ja työpajamallin arviointiraportin pohjalta käytävään pohdintakeskusteluun. Päiväkodeissa henkilöstö yhdessä johtajan kanssa määrittelee arvioitavaan teemaan liittyvät keskeiset vahvuudet ja kehittämiskohteet, sopii kehittämisen toimenpiteistä sekä niiden seurannasta. Johtaja tallentaa toimipaikan yhteenvedon Valssiin ja tiedottaa tuloksista huoltajille.

26.1.2023: Valakunnallinen tiedottaminen käynnissä . Pilotti toteutetaan 20:ssä kunnassa maaliskuis – toukokuussa. Valssi avautuu kaikkien käyttöön 1.8.2023 jälkeen, kunnassa / yksityisessä organisaatioissa tulee tehdä oma päätös ottaa Valssi käyttöön. Osaan arvioinnista kaikki kunnat osallistuvat.

5 Hankkeen arviointi

Kuten hankkeen toteuttaminen, myös hankkeen arviointi on jaettu neljän eri tavoitteen mukaisesti. Jokaista kohtaa on pyritty arvioimaan jotenkin ja selkeä mitattava mittari on pyritty asettamaan mahdollisimman moneen kohtaan.

5.1 Inklusiivinen tuki ja laadukas pedagogiikka lapsiryhmissä

Yleisen tuen onnistumista arvioidaan yleisen tuen tarkastuslistan kyselyn avulla, josta tavoitteena on saada kokonaisarvioksi neljä. Kysely toteutetaan yksiköille myös hankkeen alkuvaiheessa, joten tuloksia voidaan verrata lähtötilanteeseen, kuitenkin vertailematta yksiköitä keskenään. Erityistä huomiota kiinnitetään siihen, että lapsen osallisuus tulee huomioiduksi. Yksiköille järjestettyjen välietappien avulla voidaan arvioida hankkeen tavoitteiden toteutumista ja samalla kehittää tai suunnata toimintaa entistä paremmin. Ensimmäinen välietappi on helmikuun lopussa.

Hankekoordinaattori on käynyt kaikki yksiköt helmikuun loppuun mennessä läpi. Yksikkökäynneillä saa henkilöstönäkökulman paremmin esille kuin pomotiimeissä, joissa myös hankekoordinaattori on mukana. Hankekoordinaattori on nostanut tapaamisten pohjalta asioita koulutussuunnitelmaan sekä ohjannut asioita tarvittaessa laajempaan keskusteluun.

TuTu-lainaamo on henkilöstön aktiivisessa käytössä, tarkoituksenmukainen ja sitä arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti. Palautetta otetaan henkilöstöltä vastaan ja uusia hankintoja tehdään tarpeen mukaan.

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö on sujuvaa ja he kokevat tulleen kuulluiksi lapsen tukeen liittyvissä asioissa. Asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset on huomioitu ja tarvittavat toimenpiteet tehty.

Toteutettu toiminta perustuu havainnoinnille ja esimerkiksi lapsen oppimista taidoista tai leikkimistä leikeistä osataan kertoa huoltajille päivittäin. Tärkeimmät havainnot on kirjattu

ylös ja niihin on palattu myöhemmin esimerkiksi toiminnan tai toimintakulttuurin suunnittelun tiimoilta.

Positiiviseen panostamisen kautta henkilöstön työhyvinvointi on lisääntynyt ja lasten ja henkilöstön positiivisen palautteen määrä on moninkertaistunut samalla kun siitä on tullut osa jokaisen arkipäivää. Kaikki kokevat tulleen huomioduksi positiivisesti päivän aikana.

Henkilöstö, huoltajat ja lapset ovat saaneet kokemuksen, että ovat voineet vaikuttaa itseään, työyhteisöään tai lastaan koskeviin asioihin. Heidän kokemansa merkityksellisyyden tunne on lisääntynyt.

Pienryhmätoiminta on luonnollinen ja itsestäänselvä tapa toimia. Pienryhmätoiminnan toimintakulttuuria kehitetään jatkuvasti siten, että siinä otetaan huomioon lasten tuen tarpeet.

Rajoittavista tavoista toimia on päästy irti ja toimintakulttuuria sekä oppimisympäristöä arvioidaan ja kehitetään jatkuvasti siten, että se tuottaa laadukasta ja inklusiivista pedagogiikkaa.

Lapsen tuen työryhmän työskentelykäytännöt hankkeen päättymisen jälkeen ovat selkeät ja tarvittavat prosessit on luotu. Tapaamiset hankkeen jälkeiselle ajalle on sovittu ja vetovastuuseen valittu henkilö on motivoitunut ja innostunut lapsen tuen kehittämisestä ja eteenpäin viemisestä.

Tiedot lastensuojelun ja perhetyön asiakasmääristä ovat kaupungin saatavilla, joten niiden tietojen valossa voidaan arvioida tuen tasojen vaikutusta asiakkuuksiin. Myös tehostetun ja erityisen tuen määriä voidaan verrata aikaisempaan.

5.2 Tuen kaupunkitasoinen koordinaatio ja tuen prosessit ovat suunniteltuja ja kuvattuja

Selkeät prosessit, lomakkeet ja materiaalit helpottavat, selkeyttävät ja järkevöittävät henkilöstön työskentelyä, joka mahdollistaa enemmän aikaa suunnitteluun, arviointiin ja kehittämiseen taaten näin laadukkaamman tuen tarjoamisen. Henkilöstö tietää, mistä tarvittavat tiedot löytyvät eikä ole tarvetta ”sooloilla”, kun tiedossa on, miten kuuluu toimia. Myös VEOjen kuormitus vähenee, sillä prosessit eivät ole yksin heidän vastuullaan, vaan kaikki tietävät esimerkiksi, miten tuen polku (liite 2) etenee. Tulokset heijastuvat henkilöstön työtyytyväisyyskyselyssä.

5.3 Henkilöstön kouluttaminen ja palkkaaminen kolmitasoisena, laadukkaan ja yhdenvertaisen tuen järjestämiseksi

Hankkeeseen liittyvää henkilöstöä on saatu palkattua ja he ovat pysyneet koko hankkeen ajan tai mikäli vaihtuvuutta on ollut, tilalle on saatu uusi työntekijä tarpeen mukaan.

TuTu-tiimit ovat tavanneet sovitut kuusi kertaa ja heillä on ollut käytännön viemistä myös muulle henkilöstölle lapsen tuen järjestämiseen liittyen. TuTu-tiimeillä on säännönmukaiset tapaamiset ja sovittuja asioita on edistetty tapaamisten välissä. TuTu- tiimi tuo kentältä arkisesta toiminnasta nousseita asioita keskusteluun ja niihin pohditaan ratkaisuja yhdessä TuTu-tiimin kanssa.

Koko henkilöstö on osallistunut kahteen pedapulinoiden tapaamiseen, jossa oma pedagoginen ajattelu on avartunut ja tapaamisten pohjalta käydään keskustelua myös omassa tiimissä tai yksikössä toiminnan arvioimiseksi ja kehittämiseksi. Tuloksena on

ammattillinen kasvu ja toimintakulttuurin muutos on nähtävissä. Henkilöstön ja lasten hyvinvointi on lisääntynyt ja visio Hymyilevä aikuinen - hymyilevä lapsi, näyttäytyy selkeästi.

Varhaiskasvatussuunnitelman kirjaamisen koulutuksen myötä vasun kirjaamisprosessi on selkeä ja kirjaamisen tavat ovat yhtenäiset sekä pedagogiset.

Videokirjaston materiaaleja käytetään aktiivisesti ja koko henkilöstöllä on pääsy videoihin. Niitä käytetään myös esimerkiksi tiimin tai yksikön toiminnan kehittämisessä ja ne herättelevät ajatuksia myös toisenlaisista tavoista tehdä työtä ja näitä ajatuksia viedään myös käytäntöön. Videokirjaston olemassaoloa on nostettu säännöllisesti esille ja ne on otettu ryhmän tai yksikön vuosikelloon mukaan.

Henkilöstön toiveet koulutuksiin liittyen on kuultu ja toteutettu mahdollisuuksien mukaan. Koulutuksen anti on jalkautettu työyhteisöön ja näkyy yksiköiden arjessa lasten ja henkilöstön hyvinvointina.

5.4 Yhdyspintatyöskentelyn kehittäminen hyvinvointialueen toimijoiden kanssa

Yhdyspinta- ja sidosryhmätyöskentely on sujuvaa, prosessit ja vastuualueet ovat selkeät sekä yhteistyön toimivuudesta ovat vastuussa Akaan varhaiskasvatuksen lisäksi myös yhdyspinnat sekä sidosryhmät. Verkostoituminen Pirkanmaan seutukuntien ja mahdollisesti valtakunnallisten toimijoiden kanssa.

5.5 Muu arviointi

Sisäinen auditointi on tuottanut tietoa, joka ei ole muuten ollut saatavilla ja sen kautta tulleisiin kehitystoimenpiteisiin on tartuttu. Sisäisen auditoinnin avulla myös

varhaiskasvatuksen laadun kehittäminen jatkuu. Myös Valssi-laadunarviointijärjestelmä on otettu käyttöön ja sen mahdollisia tuloksia on tarkasteltu kehittämisenäkökulma edellä.

TuTu-tiimin kokoonpano on ollut toimiva ja mikäli kehitettävää on, se otetaan huomioon seuraavia työryhmiä perustettaessa ja mahdollisuuksien mukaan myös hankkeen aikana.

Yhteistyö Vertikalin kanssa on ollut sujuvaa ja toiveita on kuunneltu. Palvelut ovat olleet laadukkaita ja vastanneet Akaan kaupungin tarpeisiin tilauksen mukaisesti.

Hankkeen myötä tapahtunut kehitystyö on ainakin suurilta osin luonut pohjaa myös hankkeen jälkeiselle ajalle, eikä kaikki kehitetty katoa hankkeen päätyttyä. Jatkuvuutta on pohdittu ja työstetty koko hankkeen ajan siitä näkökulmasta, että työkaluja voidaan käyttää myös myöhemmin ja henkilöstön vaihtuessa tieto ja kokemus ei lähde heidän mukanaan.

Loppulause: Toimintasuunnitelma täydentyy hankkeen aikana. Yhdessä olemme enemmän ja hankeavustuksella saatava hyöty on monikertainen , mikäli hanke saa kaikkien osapuolten tuen.

Varustimme laivan, ompelimme purjeet, mutta tuulille emme mahtaneet mitään?

Liitteet

Liite 1. Yleisen tuen tarkistuslista

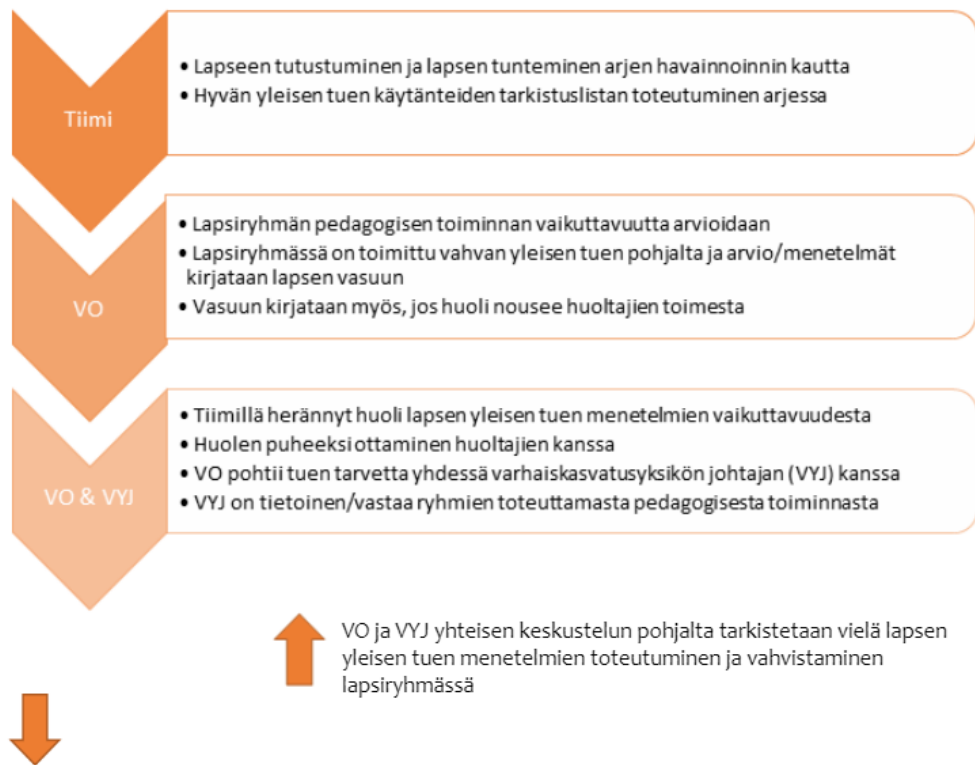
1	Hyvän yleisen tuen käytänteiden tarkistuslista varhaiskasvatuksen tiimeissä Akaassa			
2	Päiväkoti ja tiimi:			
3	Kartoitus asteikolla 1-5			
4				
5	1. Ilmapiiri	1-5	pvm	selite
6	Oppimisympäristö on mahdollisimman			Stressitason alentaminen, turvallisuuden tunteen luominen,
7	kiireetön ja rauhallinen.			myönteisen ilmapiirin ja luottamuksen luominen. Pienryhmätoiminta
8	Lapsen havainnointi perustuu vahvuuk-			Lapselle annetaan myönteistä palautetta. Positiivinen pedagogiikka
9	siin ja opittuihin taitoihin.			
10	Lasta pidetään sylissä tarpeeksi			Lapselle on tärkeää tulla huomioduksi, aikaa vuorovaikutukselle.
11	ja huomioidaan päivittäin.			Sensitiivisyys
12	Lapsen itsetunnon tukeminen.			Positiivinen ja johdonmukainen
13				palaute ryhmälle/ lapselle. Huomaa hyvä!
14	Lasta rohkaistaan.			Huomioidaan eri temperamentit, lapsella mahdollisuus seurata
15				toimintaa sivusta,
16	Ohjaustapa on selkeä ja myönteinen.			Kasvattajatiimi tiedostaa myönteisen ilmapiirin ja ilon merkityksen.
17	Lapsen osallistamisen			Lasten tunne omasta merkityksellisyydestä. Lapsi tulee kuulluksi.
18	ja vaikuttamisen korostaminen.			Yhteisöllisyys.
19	2. Fyysinen oppimisympäristö	1-5	pvm	selite
20	Tilan ilmanvaihto, lämpötila ja			Viesti korjaustarpeista esihenkilölle ja kiinteistönhoitoon, myös
21	valaistus on tarkistettu ja säädetty.			ulkoilussa nämä huomioitu,
22	Oppimisympäristöä muokataan			Lasten osallisuuden vahvistaminen, yhdessä lasten kanssa
23	lasten tarpeiden ja mielenkiinnon			mietitty ja rakennettu, osallisuus,
24	kohteiden mukaan.			
25	Tavaroilla, leluilla ja välineillä on			Kuvat ja/tai sanalaput, opetetaan leikkien siivous takaisin
26	omat kuvitetut paikat.			paikoilleen,

27	Leikkivälineet ovat lasten saatavilla.			Jokaisella lapsella on mahdollisuus leikkiä tarpeiden ja mielenkiinnon kohteiden mukaan,
28				
29	Oppimisympäristö on houkutteleva, kiinnostava ja leikkiin kutsuva.			Myös rauhoittumiselle on oma paikka.
30				
31	Oppimisympäristön selkeyteen kiinnitetään huomiota.			Häiritsevät tavarat tasoilta ja seiniltä pois.
32				
33	Naulakko-, istuma- ja lepopaikat on määritelty/ nimetty/ kuvitettu.			Kaukana häiriötekijöistä, aikuisen lähellä ym.
34				
35	Työskentely- ja leikkipisteet on jaettu.			Hiljaiset ja äänekkäät leikkialueet on erotettu toisistaan esim. huonekaluilla, sermeillä, matoilla.
36				
37	3. Kasvatustoiminnan mukauttaminen	1-5	pvm	selite
38	Leikki ja toiminta toteutetaan pienryhmissä.			Harjoiteltavien taitojen, sosiaalisten suhteiden tai kiinnostuksen kohteiden mukaan. Pedagogisesti suunnitellut pienryhmät.
39				
40	Siirtymien suunnittelu ja porrastaminen.			Toiminnasta toiseen siirtyminen tapahtuu pienryhmissä porrastetusti. Siirtymät nähdään pedagogisina oppimistilanteina.
41				
42	Aikuisen tuki ja malli lasten leikeissä.			Koko ryhmän interventio kaverisuhteisiin, tunteisiin jne.
43				Ohjattu leikki ja leikin havainnointi.
44	Lapsilähtöisyys, lasten kiinnostuksen kohteet ja innostava virittäminen aiheeseen lapsille ominaisin keinoin.			Kuvat, sadut, lorut, laulut, lelut ym. välineet,
45				
46				
47	Ymmärtämisen varmistaminen.			Menemällä luokse, katsekontakti, pysäyttäminen, kutsuminen nimeltä ja koskettamalla, kyykistymällä,
48				
49	Ohjeiden pilkkominen, kertaaminen, yksinkertaistaminen.			Lyhyet, konkreettiset ohjeet, toimintojen jakaminen osavaiheisiin.
50				
51	Leikki-/toimintataulun käyttö.			Leikkialueille jakautuminen

52	Lapsen taitojen ja osaamisen tasoiset tehtävät ja toiminnot.			Toiminnassa on riittävästi lapsen ikään liittyvää haastetta ja vaihtelua.
53				
54	Riittävästi taukoja.			Aikaa ajatella / tutkia / ihmetellä
55	Toteutuneen toiminnan kertaaminen.			Toistot ja aikaa harjoitella
56	Mielikuvituksen tukeminen.			Sadut, ilmaisu, erilaiset leikkiympäristöt mm. metsä
57	Toiminnallisuus.			Lapsi nähdään aktiivisena toimijana, ikätaso ja taidot huomioidaan
58	Mahdollisuus pitkäkestoiseen leikkiin.			Leikkiä voidaan jatkaa myöhemminkin esim. seuraavana päivänä,
59				(kaikkea ei tarvitse siivota pois), tarvitseeko siirtyä seuraavaan
60				toimintaan vai voiko jatkaa hyvää leikkiä?
61	Mahdollisuuksia luovaan toimintaan.			Välineet / tarvikkeet lasten saatavilla
62	Visuaalinen tuki/ kuvat, ennakoiti	1-5	pvm	selite
63	Selkeät ja johdonmukaiset, yhdessä sovitut säännöt ja rajat.			Yhteiset säännöt kuvitettu ja näkyvillä ryhmätilassa, sääntöjen määrä esim. 1 sääntö/ ikävuosia
64				
65	Kasvattaja mallina ja ohjaamassa leikeissä ja muissa toiminnoissa.			Kasvattajalla kuvat mukana esim. avainnauhassa,
66				
67	Arkitilanteet: ensin, sitten			Toimintatilanteet esim. ruokailussa, wc:ssä käyminen
68	Ennakointi: aloitukset, lopetukset, toiminnanmuutokset.			Kuvatuki: tehtävä, toiminta, päivä, viikko. Lapsille ilmoitetaan ennakkoon tuleva toiminnanmuutos esim. viisi sormea, neljä ... aikaa
69				
70	Laulujen/ lorujen tukena käytetään tukiviittomia ja kuvia.			Tasa-arvoa on antaa tukea jokaiselle lapselle oman tarpeensa mukaan.
71				
72	Toisten lasten ja vertaisryhmän mallin tuki on hyödynnetty.			Mallioppiminen, pienryhmien muodostaminen, Inklusio
73				
74	Tulevan läpikäyminen kertoen ja/tai kuvin ryhmän kanssa.			Päivä- ja viikkojärjestys strukturoitu, kuvitettuna kalenteriseinällä, lasten tasolla, ennakoiti.
75				
76	Itsesäätely- ja tunnetaidot	1-5	pvm	
77	Itsesäätelyn apukeinoja käytössä.			Tunnekuvat, tunnemittari, liikennevalot ym. rauhoittumispaikka,

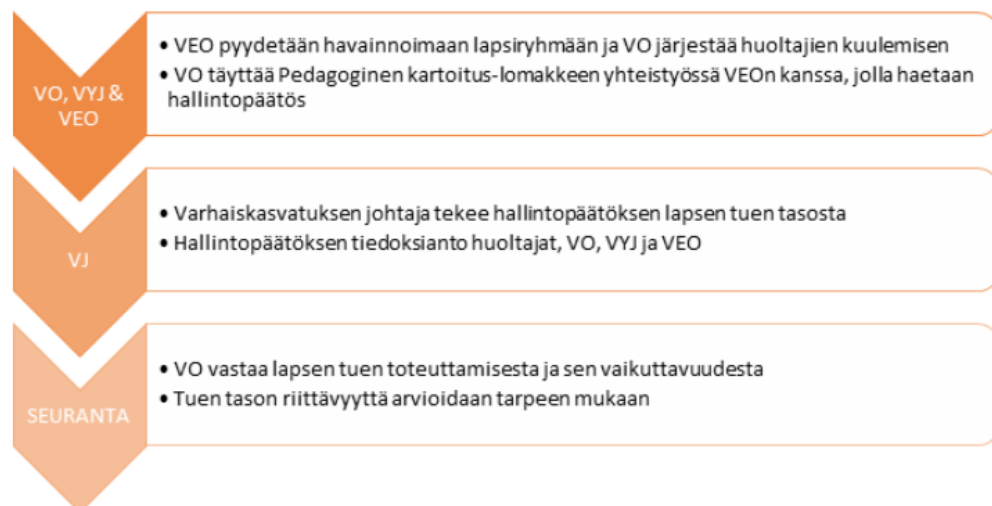
78	Perustarpeet huomioitu.			Nälkä, jano, lepo, vaatetus ym. myös ulkoilussa / retkillä
79	Turhien sääntöjen karsiminen.			Ryhmän sääntöjä 1-5 lasten iästä riippuen,
80	Vireystilan säätelyä aikuisen tuella.			Mahdollisuus sallittuun liikkeeseen tai rauhoittumiseen,
81				odottelun välttäminen, ylimääräinen välipala.
82	Ajan hahmottamisen apuvälineet.			Päiväjärjestys kuvina, erilaiset time-timerit, tiimalasit ym.
83	Ryhmän toimintaan sisältyy ikätason			Pettymystensietoa opetellaan yhdessä kasvattajan tukemana /
84	mukaisia sääntöleikkejä.			sanoittamana.
85	Ryhmässä on aistilaatikko.			Hypisteltävät esineet / materiaalit, esim. käsienvesin voi rauhoittaa
86	Tunnekasvatusmateriaalit- ja			Pienin askelin mm. tunnekortit, MiniVerso
87	menetelmät on käytössä.			
88	4. Kielitietoisuus	1-5	pvm	selite
89	Kielenkehitystä tuetaan			Henkilöstö toimii kielellisenä mallina, auttaa lasta laajentamaan
90	järjestelmällisesti.			sanavarastoaan ja mukauttaa puhettaan lapsen ikätason
91				mukaisesti, sadut, lorut,
92	Suujumppamateriaali käytössä.			Erilaisia kielenasentoja, suun ja poskien jumppaa (kuvat, peilit)
93	S2- asiat huomioitu.			Suunnitelma, opetus.
94	5. Yhteistyö	1-5	pvm	selite
95	Päiväkodin johtaja.			Johtajalla tieto ryhmän tarpeista.
96	Varhaiskasvatuksen erityisopettaja.			Veon havainnointi, ohjaus ja opetus toteutuu.
97	Varhaiskasvatussuunnitelma/EOPS.			Havainnointi/ dokumentointi kasvusta ja kehityksestä ryhmässä.
98	Yhteistyö neuvolan kanssa.			Neuvola kaavake (Huoli Pilvet), neuvola palaute,
99	Tavoitteista ja toimenpiteistä sekä			Huoltajan osallisuus, kuuleminen ja tiedottaminen toteutuu.
100	lapsen päivittäisten kuulumisten			
101	kertomisesta sovitaan huoltajan kanssa.			
102	Tiimin yhteistyö, tiimipalaverit.			Yhtenäiset toimintatavat, arvot ja säännöt sovittu
103	Muut yhteistyötahot.			Asiantuntijapalveluiden konsultaatiot.
104				

Liite 2. Tuen polku Akaan varhaiskasvatuksessa

VO ja VYJ yhteisen keskustelun pohjalta tarkistetaan vielä lapsen yleisen tuen menetelmien toteutuminen ja vahvistaminen lapsiryhmässä

Jos VO ja VYJ keskustelun pohjalta tuen tarve havaitaan, otetaan yhteys VEOon

Akaan kaupunki Varhaiserityiskasvatus
Pedagoginen kartoitus
Salassa pidettävä/Julkisuuslaki 24§
Laki varhaiskasvatuslain muuttamisesta 3a luku / 15 a§ - 15 e§

Lapsen nimi _____ Syntymäaika _____

Huoltajat

Huoltaja/huoltajat/Muu laillinen edustaja:

Varhaiskasvatusyksikkö _____ Ryhmä _____

Varhaiskasvatuksen opettaja _____

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman keskustelu käyty pvm. _____

Keskustelussa esiinnousseet asiat:
Varhaiskasvatuksen toiminnassa toteutetut tukitoimet:
Ehdotetut tukitoimet: Pedagoginen tuki
Rakenteellinen tuki
Hoidollinen tuki

Kuka ehdottanut tuen tason muutosta?

Tuen tason muutoksen tarpeesta keskusteltu:

- ☐ Varhaiskasvatus yksikön johtajan _____ kanssa
pvm. _____
- ☐ Varhaiskasvatuksen erityisopettajan _____ kanssa
pvm. _____

Huoltajien kuuleminen:

- ☐ Huoltajan _____ kuuleminen järjestetty lapsen tuen tarpeesta
pvm. _____
- ☐ Huoltajan _____ kuuleminen järjestetty lapsen tuen tarpeesta
pvm. _____
- ☐ Kuulemisen toteuttaja _____

Huoltajan kuulemisessa esiinnousseet asiat:

Lapselle haetaan hallintopäätöstä:

- ☐ Yleisen tuen tukipalveluista
- ☐ Tehostetusta tuesta
- ☐ Erityisestä tuesta

Akaassa pvm. _____

Allekirjoitukset ja nimenselvennykset:

Huoltaja

Huoltaja

Varhaiskasvatuksen opettaja

Varhaiskasvatusyksikön johtaja

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja

Liite 4. Vuosikello

Elokuu 2022

- Yleisen tuen tarkistuslista jaettu ryhmiin
- Tarvittava henkilöstö on palkattu ja aloittanut työssään

Syyskuu 2022

- Alkukartoitus Yleisen tuen tarkistuslistan avulla
- Kick-Off hankkeeseen Vertikalin asiantuntijoiden kanssa
- Koulutus varhaiskasvatussuunnitelman kirjaamisesta
- Nepsylapsi varhaiskasvatuksessa 5 op (1.9.2022-31.12.2022)
- Varhaiskasvatuksen tietopalvelu: Tunnetaitokoulutus, Liisa Ahonen
- TuTu - hanketyöntekijät ja va. erityisopettajien yhteispalaveri nepsyvalmentaja Sakari Majanmaan kanssa. Jatkossa säännönmukaiset tapaamiset
- Akaan varhaiskasvatuksen lääkehoitosuunnitelma valmistunut. Lausuntokierroksella vastuulääkärillä ja neuvolassa.
- 21.9.VARTAKO-koulutuskokonaisuus Tays – alueen VIP-verkosto, pienryhmätapaaminen verkossa (Anneli Säteri ja vaihtuva TuTu-hanketyöntekijä tai erityisopettaja)

Lokakuu 2022

- Varhaiskasvatuksen videokirjasto aukeaa
- Ohjausryhmän kokoontuminen
- TuTu-tiimin tapaaminen
- 6.10 Neuvolatiimi Toijalan taajama aloittanut kokoontumisen. Jatkossa säännönmukaiset kokoontumiset
- 7.10. Neuvolatiimi Viialan + Kylmäkosken taajamien aloittanut kokoontumisen. Jatkossa säännönmukaiset kokoontumiset

- 27.10. VARTAKO-koulutuskokonaisuus, lähitapaaminen Tampereella (Anneli Säteri ja vaihtuva TuTu-hanketyöntekijä tai erityisopettaja)
- 28.10. Ohjausryhmän tapaaminen

Marraskuu 2022

- 16.11. VARTAKO-koulutuskokonaisuus, pienryhmätapaaminen verkossa (Anneli Säteri ja vaihtuva TuTu-hanketyöntekijä tai erityisopettaja)
- Seutukunnallinen erityisvarhaiskasvatuksen erityisopettajien tapaaminen (Anneli Säteri ja Satu Kylmälä)
- TuTu-tiimin tapaaminen
- Piia Roosin koulutus 11.11
- 30.11. Valssi-info
- TuTu-lainaamon välineistön hankinta alkaa
- Tarveharkintaisen lisähenkilöstön palkkauksen suunnittelu ja rekrytointi 1.1.2023 alkaen hankerahoituksella

Joulukuu 2022

- 1.12.VARTAKO-koulutuskokonaisuus, kolmen alueen yhteinen verkkokoulutus (Anneli Säteri ja vaihtuva TuTu-hanketyöntekijä tai erityisopettaja)
- Osallistavat yksikkökäynnit (Anneli Säteri)
- TuTu-tiimin tapaaminen
- 8.12. Valssi – info
- Videokirjaston toimintasuunnitelman laatiminen ja lanseeraaminen

Tammikuu 2023

- 11-12.1. Ensiapukoulutus
- 17.1. VARTAKO-koulutuskokonaisuus, pienryhmät teemoittain, pienryhmätapaaminen verkossa (Anneli Säteri ja vaihtuva TuTu-hanketyöntekijä tai erityisopettaja)

- Osallistavat yksikkökäynnit (Anneli Säteri)
- Auditoinnin toteutuksen ja välineiden suunnittelu
- TuTu-tiimin tapaaminen, asiantuntijana Liisa Ahonen
- Valssi - laadunarviointijärjestelmä
- Vuoden 2023 asiakaskyselyn laatiminen
- Benchmarkkaus
- Pedapulinat

Helmikuu 2023

- 9.2. VARTAKO-koulutuskokonaisuus, lähikoulutuspäivä Tampereella (Anneli Säteri ja vaihtuva TuTu-hanketyöntekijä tai erityisopettaja)
- Osallistavat yksikkökäynnit (Anneli Säteri)
- Auditoinnin toteutuksen ja välineiden suunnittelu
- TuTu-tiimin tapaaminen
- Valssi - laadunarviointijärjestelmä
- Pedapulinat
- Tuen käsi-/kuvakirjan materiaalin keräys

Maaliskuu 2023

- 13.3. VARTAKO-koulutuskokonaisuus, pienryhmät teemoittain, pienryhmätapaaminen verkossa (Anneli Säteri ja vaihtuva TuTu-hanketyöntekijä tai erityisopettaja)
- TuTu-tiimin tapaaminen
- Asiakaskysely huoltajille
- Tiedotus sisäisestä auditoinnista
- Valssi – laadunarviointijärjestelmä
- Nepsy – valmentaja Sakari Majanmaa , Teams – koulutus 8.3.2023 klo. 12.30 -13.30, aiheena pienryhmätoiminta.

Huhtikuu 2023

- 20.4. VARTAKO-koulutuskokonaisuus, lähikoulutuspäivä Tampereella (Anneli Säteri ja vaihtuva TuTu-hanketyöntekijä tai erityisopettaja)
- Sisäinen auditointi (Anneli Säteri)
- Välikartoitus yleisen tuen tarkistuslistan avulla
- Valssi - laadunarviointijärjestelmä
- Pedapulinat?

Toukokuu 2023

- Sisäinen auditointi (Anneli Säteri)
- Valssi – laadunarviointijärjestelmä

Kesäkuu 2023

- Henkilöstön palkkaaminen hankerahoilla elokuusta joulukuuhun tarveharkintaisesti
- Valssi – laadunarviointijärjestelmä

Heinäkuu 2023

- Valssi – laadunarviointijärjestelmä

Elokuu 2023

- Osallistavat yksikkökäynnit (Anneli Säteri)
- Sisäinen auditointi (Anneli Säteri)
- Valssi otetaan käyttöön
- Valssi – laadunarviointijärjestelmä

Syyskuu 2023

- Osallistavat yksikkökäynnit (Anneli Säteri)
- Sisäinen auditointi (Anneli Säteri)
- Valssi – laadunarviointijärjestelmä

Lokakuu 2023

- Osallistavat yksikkökäynnit (Anneli Säteri)
- Sisäinen auditointi (Anneli Säteri)
- Hankkeen vaikuttavuuden arviointi
- Välikartoitus yleisen tuen tarkistuslistan avulla
- Valssi – laadunarviointijärjestelmä

Marraskuu 2023

- Hankkeen arviointi
- Sisäisen auditoinnin tulokset ja yhteenveto
- Selvitys Opetus- ja kulttuuriministeriölle avustusten käytöstä
- Valssi – laadunarviointijärjestelmä

Joulukuu 2023

- Sisäisen auditoinnin tulokset ja yhteenveto
- Valssi – laadunarviointijärjestelmä
- Raportointi ja hankkeen päätös